

ACADEMIA ROMÂNĂ

Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii

**Dare de seamă asupra
activității Comisiei în anul 2012**

Dare de seamă asupra activității Comisiei pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii în anul 2012

- Aspecte organizatorice: Resurse umane și financiare

La fel ca în anii precedenți, resursele financiare necesare funcționării CMN au fost asigurate exclusiv din veniturile proprii realizate de Comisie, mai precis din tarifele încasate pentru avizarea unor activități economice (în primul rând valorificarea unor resurse naturale, de floră și faună) derulate de persoane fizice sau/și juridice. Există un cadru legal în acest sens, stabilit de Direcția Economică a Academiei Române și agreat de Curtea de Conturi a Ministerului de Finanțe. Veniturile proprii au asigurat salariile (part - time) celor trei angajați (președinte, secretar științific, biolog), deplasările lor la ședințele consiliilor științifice ale unor arii naturale protejate, deplasări pe teren pentru verificarea stării unor arii naturale protejate, cheltuieli de birou și de poștă (a se vedea punctul 5).

- Activități

1. Domeniul legislativ

- Desemnarea de noi arii naturale protejate (verificarea și avizarea documentațiilor științifice)
 1. Ponor – Colonia Cehă, jud. Caraș Severin – peșteri ocrotite
 2. Schlucht, jud. Caraș Severin
- Aviz pentru derogarea (prin ordin de ministru) de la statutul de protecție a unor specii protejate prin convenții internaționale, în vederea extragerii pe cale cinegetică: urs, lup, râs, pisică sălbatică (categoria: carnivore mari). Solicitarea a venit din partea Ministerului Mediului, fiind bazată pe studii de specialitate.
- Avizarea derogării de la statutul de protecție a unor specii de animale protejate prin convenții internaționale (râs, specii de păsări, reptile) în scop de cercetare științifică (capturare urmată de eliberare, după marcarea indivizilor capturați sau preluare de probe biologice) - 8 avize.

- Avizarea excluderii perimetrului și carierei de piatră Bratca-Meri din teritoriul Parcului Natural Defileul Jiului (decizie luată de comun acord cu RNP-Romsilva și Ministerul Mediului).
- Acordarea regimului de monument al naturii pentru trei arbori situați pe teritoriul intravilan al unor localități (București - 2, Iași – 1)
- Avizarea cotelor de recoltă pentru speciile de faună de interes cinegetic, la care vânarea este permisă pentru sezonul de vânătoare 15.05.2012-14.05.2013, defalcate pe județe și asociații de vânătoare (la solicitarea Ministerului Mediului, în vederea emiterii ordinului de ministru; studiu realizat de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice).
- Avizarea amânării deschiderii pescuitului cu năvodul în Rezervația Biosferei Delta Dunării, ca urmare a unor condiții hidrologice deosebite în acest an (la solicitarea și argumentarea Administrației RBDD).
- S-a respins solicitarea de derogare pentru capturarea și translocarea unor exemplare de popândăi (*Spermophilus_citellus*) din și în județul Arad, solicitată de Grupul Milvus – Tg. Mureș (ca urmare a lipsei unei argumentații științifice).

2. Activități curente

- Membrii CMN care fac parte din Consiliile Științifice ale parcurilor naționale și naturale sau ale siturilor Natura 2000 (câte unul în fiecare consiliu) și-au continuat activitatea în cadrul acestor structuri, participând la ședințele consiliilor și exprimându-și opinia sau votul, direct sau pe cale electronică (în această din urmă formă în intervalele dintre ședințe, la solicitarea Administrațiilor respectivelor parcuri).
- S-a ținut legătura cu președinții subcomisiilor teritoriale ale CMN (Iași, Cluj, Timișoara, Craiova), în vederea analizării și rezolvării unor situații locale.
- Avize acordate pentru recoltare de resurse (specii) din fauna sălbatică: melci, lipitori, viermi *Tubifex*, raci (în cantități stabilite pe baza studiilor de evaluare a resurselor, elaborate de institute de specialitate) - 13 avize.

- Avizarea cotelor de pescuit (pești) din Delta Dunării, fluviul Dunărea, Marea Neagră, lacurile de acumulare de pe Prut, Siret, Olt (studiu elaborat de Institutul de Piscicultură și Acvacultură din Galați).
- Avize acordate pentru importul de melci vii în vederea prelucrării lor în țară și a exportului (2 avize)
- Avize pentru recoltarea/ valorificarea unor resurse naturale din flora spontană (ciuperci, plante medicinale, plante comestibile, fructe de pădure, stuf, alte plante), acordate pe baza studiilor de evaluare a respectivelor resurse, elaborate de institute acreditate în acest sens de Ministerul Mediului = 112 avize (către persoane juridice, asociații familiale), la care s-au adăugat 12 suplimentări. Nu s-au încasat taxe de la persoane fizice/ particulare care culeg cantități mici de plante medicinale (la nivel de câteva kg) pentru a le vinde în piețe, ca urmare a faptului că veniturile lor rezultate din această activitate sunt minime.
- Avize pentru importul de animale vii de companie și acvariu (papagali, corali, pești tropicali) – 7 avize.
- Avize de import pentru produse animale, utilizabile în scop comercial – piei de șerpi, din specii care nu intră sub incidența CITES (2 avize).
- Aviz pentru importul de produse/extracte naturale de plante (1 aviz).
- Avize pentru filmări în scop științific, în Parcul Natural Apuseni și în Parcul Național Retezat
- Avizarea toaletării unor arbori ocrotiți din municipiile București (6 copaci), Iași (1), Drobeta-Turnu Severin (1).
- Avizări pentru realizarea unor cercetări științifice
 - în arii naturale protejate (16), asupra unor specii din flora și/sau fauna locală.
 - asupra unor specii protejate (5) – lilioci, păsări, reptile, amfibieni.
- Avizarea unor planuri de urbanism zonal ale unor localități în vecinătatea cărora se află situate arii protejate de interes național (Agigea, Vama Veche-Limanu, Balványos)
- Avizarea executării unor amenajări în peșteri ocrotite – construirea de porți, balustrade, scări (în: Meziad, Șura Mare, Mina Farcu, Fața Apei)

- Avize pentru realizarea de amenajări turistice – construcții, consolidări de maluri, drumuri de acces - în Parcul Natural Bucegi, Parcul Natural Porțile de Fier, Situl Natura 2000 Munții Făgăraș - Piemontul Făgărașului. S-au făcut unele propuneri tehnice cu scopul de a se diminua gradul de modificare a cadrului natural.

- Amenajare a portului Chișcani, jud. Brăila.

- Avizări ale modificărilor componenței consiliilor științifice ale unor parcuri naturale și naționale, propuse de administrațiile respectivelor parcuri (Ceahlău, Retezat, Vânători-Neamț, Comana, Hațeg, Munții Maramureșului, Munții Măcin), ale Rezervației Biosferei Delta Dunării, ale unor situri Natura 2000 (2). Au existat mai multe situații în care CMN a respins anumite propuneri, de persoane care nu răspundeau criteriilor stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare a consiliilor științifice, stabilit de Ministerul Mediului (Menționăm că respectivul ROF a fost elaborat ținându-se în mare măsură seama de sugestiile înaintate de CMN, în anul 2011).

- S-au făcut intervenții către autorități publice locale sau centrale privind starea precară a unor arii naturale protejate (cazul Rezervației Lacul și Pârâul Pețea, jud. Bihor), a protecției unor păsări, a arborilor seculari din parcul central al Clujului.

- S-a acordat consultanță științifică în unele probleme privind conservarea biodiversității (către Ministerul Mediului, Complexul muzeal Constanța).

- Avize pentru vizitarea în scop turistic de către persoane particulare a Rezervației Științifice Gemenele din Parcul Național Retezat (14 avize).

- S-a solicitat și s-a obținut modificarea traseului gazoductului Nabuco în zona Mureșului inferior pentru a se ocoli habitatele prioritare și coloniile de păsări din parcul natural (SCMN Timișoara).

- S-a cerut modificarea traseului de traversare a parcului Cheile Nerei – Beușnița de către noua linie electrică de înaltă tensiune (SCMN Timișoara).

- S-au respins sau relocat anumite amplasamente de cariere de piatră.

- S-a conlucrat permanent cu autoritățile de resort din domeniul mediului: Ministerul Mediului (Direcția Biodiversitate), Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA, agențiile teritoriale și județene de mediu, direcțiile silvice, ocoale

silvice, administrații ale parcurilor naționale și naturale, unii administratori sau custozi ai siturilor Natura 2000.

- În cadrul unor proiecte sau din inițiative personale, unii membri ai CMN/ subcomisii sau colaboratori ai acestora au verificat prin investigații în teren existența speciilor înscrise în documentațiile siturilor Natura 2000 (de multe ori prezența unor specii nu a putut fi confirmată).
- În 2012 CMN a emis un total de 323 adrese scrise (iar alte răspunsuri au fost transmise pe cale electronică).

3. Participări la manifestări publice și științifice

- Participări la consfătuiri organizate de Ministerul Mediului sau de unele agenții județene/ regionale pentru protecția mediului pe probleme privind ariile naturale protejate și conservarea biodiversității.

- Participare la un seminar biogeografic pentru implementarea rețelei de arii protejate Natura 2000, 11-12 octombrie 2012 (participant: Simona Mihăilescu).

- Manifestarea organizată de RNP ROMSILVA cu ocazia Zilei Europene a Parcurilor, București (Muzeul Satului), 24.05.2012.

- Participări la întâlnirile Convenției internaționale CITES: „Implementation of CITES and EU Wildlife Trade Regulations in CEE Region”, 20-24 august 2012, Nairobi, Kenya (participare: Simona Mihăilescu); „Preparation for COP16 – presentation of chosen proposals”, 3-4 decembrie 2012, Varșovia, Polonia (participare: Simona Mihăilescu).

- European Congress of Conservation Biology – ECCB, Glasgow, 28 august - 1 septembrie 2012. Comunicare: S. Mihăilescu, S. Cobzaru, I., M. Ion 2012. Evaluation of the conservation status for priority European habitat: *Pannonic and Ponto-Sarmatic salt steppes and salt marshes* in Romania.

- International Conference "Water resources and wetlands" - Asociația Română de Limnografie, ARBDD, INCDDD, 14-16 sept. 2012, Tulcea

- Participare la întâlnire de lucru organizată de către RNP – 1 manifestare.

- A 52-a Sesiune anuală de comunicări Științifice, Institutul de Biologie București A new approach of the Academic Research in Biology, 2012, Romania,

Institute of Biology Bucharest. Comunicare: Mihăilescu, S., Ion M., Gheorghe I., Cristea, I. - Project SOP Environment: Conservation status monitoring of species and habitats from Romania under the 17 Article of the Habitats Directive 2011-2012.

- A 52-a Sesiune anuală de comunicări Științifice, Institutul de Biologie București, A new approach of the Academic Research in Biology, 2012, Romania, Institute of Biology Bucharest. Comunicare: Mihăilescu S. - CITES and Nature Conservation in Republic of Kenya.

4. Lucrări publicate având ca autor sau coordonatori membri ai CMN și ai subcomisiilor teritoriale

- Gâștescu, P., Baboianu, Gr., 2011. "Rezervația Biosferei Delta Dunării - ghidul vizitatorului".
- Alina Poruncia-Ipate, 2012 "Rezervatia Biosferei Delta Dunarii - potențial turistic și valorificare" – teză de doctorat, îndrumător prof. dr. P. Gâștescu.
- *** 2012. „Defileul Mureșului Inferior – album de prezentare” (colectiv de autori). Universitatea „Vasile Goldiș”, Arad.
- Chira, D. Stănescu, D., Danciu M., Patriche, N., Ruicănescu, A. 2012. „Biodiversitatea ariilor protejate din zona Socol – Moldova Nouă”. Ed. Silvică.
- Munteanu Dan, 2012. „Conspectul sistematic al avifaunei clocitoare din România”. Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca.

5. Situația financiară

Din punct de vedere financiar CMN a trebuit să se bazeze în continuare exclusiv pe venituri proprii, în lipsa unei finanțări de la buget. Situația încasărilor și a plăților pe anul 2012 este prezentată mai jos.

Sold inițial 01.01.2012	23.151,90 lei
Încasări an 2012	62.920,00 lei

Plăți an 2012	77.768,11 din care:
- Cheltuieli cu salariile	76.854,00
- Cheltuieli de deplasare	555,26
- Cheltuieli cu diurna	78,00
- Cheltuieli expedieri poștale	234,00
- Cheltuieli cu materiale consumabile	46,85
Sold final la 31.12.2012	8.303,79

Deplasările pentru participarea membrilor CMN (în afara salariaților comisiei) la ședințele consiliilor științifice ale parcurilor naționale și naturale au fost suportate de regulă de către administrațiile respectivelor parcuri (doar costul carburanților, fără a se acorda indemnizații de participare, această activitate având astfel un evident caracter de voluntariat).

Președinte,

Dr. Dan Munteanu

Secretar științific,

Dr. Simona Mihăilescu